

Marmaris'ten güzel haberler, renkli hikâyeler

Yeşili de mavisi de bir başka güzel Marmaris'in. Zorlu yolları, yokuşları aşıp ulaşıyoruz ama bir kez huzurunu tadınca tekrar tekrar gitmek istiyoruz bu tatil yöresine. 2021'deki yangınların yaralarını saran Marmaris, sürdürülebilir turizm odaklı büyümesine kaldığı yerden devam ediyor. İlçenin merkezinde antik çağdan Osmanlı'ya birçok kültürün izini sürdük. Adım adım en ucuna, Taşlıca Köyü'nün Serçe Limanı'na uzandık. Hem tarihi hem doğasıyla kapsamlı bir Marmaris rehberi hazırladık.

■ Yazı ve fotoğraflar: Melih USLU

Marmaris'e gitmek için pek çok sebepten biri de Marmaris Uluslararası Kültür ve Sanat Festivali. Bu yıl dördüncüsü düzenlenen festival 8 Haziran'da sona eriyor. Bu sefer organizasyonun ana mekânı Kedreai Antik Kenti, sloganı 'Sedir'den Akdeniz Hikâyeleri'.

Marmaris turizmindeki hareketlilik aslında yeni değil. İlçenin tarihinde ve ticaret geçmişinde önemli bir yeri olan yelkenli paraçesinin (ahşap tekne türü) geçen ekim ayında bir anıt olarak Saman İskeleyi'ne yerleştirilmesi, ilçenin turizme yeni bir enerjiyle yelken açmasının simgesi. Marmaris'e özgü bu tek direkli yelkenli türü, 1800'lerden itibaren çevre kentler, Yunan adaları hatta Mısır'a kadar uzanan deniz hattında süngercilik, balıkçılık yapmış; çam balı ve sığla yağı başta olmak üzere çeşitli ürünlerin taşımacılığında kullanılmıştı. Yaklaşık yarım asır sonra yeniden Marmaris'le buluşan bu çift kürekli, kamasız tekne türü, Marmarisli denizcilerin anılarını ve hikâyelerini yaşatmak amacıyla bir eser haline getirildi.

Yerli paraçelenin yelkenleri rüzgârlarla dolarken Marmaris'in simge yapıları sürdürülebilir turizm bakış açısıyla düzenlenip güzelleşiyor. Örneğin restore edilerek yepyeni bir çehreye kavuşan Kaleiçi, tarih kokan dar sokakları, hediyelik eşya dükkanları, kafe ve restoranlarıyla Ege'nin en güzel mahallelerinden birine dönüştü.

Meydanı gezip 1789 inşa tarihli Eski Cami'yi geride bırakınca kaleye çıkan yolu takip ettiğimizde karşımıza çıkan kervansaray, Ka-

nuni Sultan Süleyman'ın annesi Hafsa Sultan adına 1545'te yaptırılmış. Menzilhane olarak da bilinen hanın tabelasında Osmanlıların Rodos seferi sırasında konaklaması amacıyla yaptırıldığı yazıyor. Restorasyonu için geçen günlerde ilk adımın atılması sevindirici bir gelişme.

Biraz ileride beyaz badanalı duvarlarla

çevrili bir labirenti andıran Kaleiçi Tepesi'nin üzerinde Marmaris Kalesi yükseliyor. Kalenin kemerli kapısı, Endülüs bahçelerini anımsatan göz kamaştırıcı bir iç avluya açılıyor. Gökyüzüne doğru uzayıp giden zarif palmiyelerin süslediği bahçenin dört bir köşesi, tarihi eserlerle dolu: Osmanlı döneminden kalma mezar taşları, antik heykeller, dev gemi çapaları, sütun başları, kaideler ve

neler neler...

Bugün kalenin dehlizlerinde saklı dört sandalye hizmet veren Arkeoloji Müzesi'ndeyseniz arkeolojik bir hazine saklı: Burada teşhir edilen antik eserler, Knidos, Burgaz, Hisarönü ve Loryma kazılarında ortaya çıkarılmış.

Ayrıca bir termal merkez

İlçe merkezinden ayrılmadan önce Marmaris turizmini 12 aya yayacak termal kaynaklardan bahsedelim biraz da. Antik içmeler Ilıcası'nın sağlık turizmine kazandırılması, projelendirilmiş kaynaklardan biri. Bu konuda yapılan açıklamalara bakılırsa Marmaris'te halihazırda kullanılan termal su, buzdağının sadece görünen kısmını oluşturuyor.

İlçenin şifalı sıcak suyunu deneyimlemek isteyenler yolunu Grand Yazıcı Club Turban Termal Otel'e düşürüyor. Kaplıca suyu, 5.156 mg/l toplam mineralizasyona sahip yani çok

zengin. Magnezyumlu, klorürlü ve florürlü bu suyla yapılan banyo uygulamaları romatizmal hastalıklarda, eklem rahatsızlıklarında, kronik bel ağrısında, miyozit, tendinit, fibromiyalji sendromu, miyofasiyal ağrı sendromu gibi yumuşak doku hastalıklarında; ortopedik operasyonlar sonrası, uzun süreli hareketsiz kalma gibi durumlarda destekleyici, tamamlayıcı tedavi unsuru olarak kullanılıyor. Ama tabii siz kaplıcaıyı sonbahara bırakıp doğrudan büyüleyici kıyılarda dolaşabilirsiniz.

Marmaris'in Ege Denizi'ne kulaç atmış iki kolundan biri olan Bozburun Yarımadası istikametine yollardayız. Güzellikleriyle birbirini kıskandıran koylara, kekik kokan tepelere, adaçayına kesmiş zakkumlu vadilere çıkan yollar... Karya uygarlığına ait Erine Antik Kenti'nin kalıntıları üzerine kurulu Hisarö-nü'nden geçerek Orhaniye'ye doğru yola devam ediyoruz. Sağ tarafta otel ve restoranlar, hemen yanında da deniz uzanıyor. Uçsuz bucaksız maviliğin üzerinde beyaz birer kuğu gibi salınan yelkenlilerse yarımada'nın el değmemiş koylarına doğru süzülüyor.

Orhaniye sınırları içinde, köye varmadan önce sol kolda dar bir orman yolundan tırmanarak Bybassos'a ulaşıyor. Bybassos ile biraz daha kuzeyde, Hisarö-nü'ne daha yakın bir yerde kurulmuş olan Kastabos antik kentleri, MÖ 5'inci yüzyılda bölgenin önemli yerleşim alanlarıymış. Bugün geriye az sayıda kalıntı kalsa da manzaranın tadını çıkarmak için buraları görmeye değer.

Geçmiş MÖ 3'üncü yüzyıla uzanan Orhaniye, iki mahalleden oluşan eski bir Ege köyü. Köyün Bizans döneminden kalma kilisesi, marinanın bitişindeki turistik bir tesisin içinde kalmış.

Bir sonraki durağımız, şelaleleri ve el dokuması halılarıyla ünlü Turgut Köyü. Yörede Turgut Kalesi olarak bilinen akropolün kuzeyinde, vadi tabanından 40 metre yukarıdaki kayalık üzerinde, Anadolu'da benzeri bulunmayan piramit çatılı bir mezar odası dikkat çekiyor. Bu sıradışı mezardaki yazıttan yola çıkarak, yapının MÖ 4'üncü ila 3'üncü yüzyıllara tarihlendiği ve Diagoras adlı bir savaşçı için yapıldığı düşünülüyor.

Bozburun'a yaklaştıkça giderek engebeli hale gelen arazide, bodur çalılarla kaplı tepeler artıyor. Yarımada'nın doğu kıyılarında yerleşim daha az. Peş peşe sıralanarak keyifli bir seyirlik sunan koyları izlerken otomobilimizin radyosu-nu açarak, manzaraları taçlandırıyorum. Radyo

Marmaris'in merkezi (üstte) hareketli gece hayatıyla eğlenmenin, güzellikleriyle birbirini kıskandıran koyları (sağda) ve kekik kokan tepeleriye huzurun adresi...

istasyonlarının çoğunda, karşı kıyılardan kopup gelen Rumca şarkılar... Ne de olsa Simi ve Rodos karşımızda.

Güzeller güzeli Selimiye ve Bozburun gibi sahil köylerini geride bıraktıktan sonra yarımada'nın ucundaki son yerleşim olan Taşlıca'ya ulaşıyoruz. Köyün iskelesi konumundaki Serçe Limanı, Taşlıca'nın el değmemiş köşesi... İncir ve keçi boynuzu ağaçları devleşmiş. Köyün altındaki düzlükte kadınlar, bir düzine kadar tarihi kuvudan su çekiyor. Eski yerleşim

alanı biraz daha ileride. Yamaca dağılmış evler Fethiye'deki terk edilmiş Rum yerleşimi Kaya-köy'ü animatıyor. Yolun ucu, Marmaris'in en güzel koylarından biri olan Serçe Limanı'na çıkıyor. Buradan hareket eden teknelerden biriyle Loryma Antik Kenti'ne ve civar koylara gidilebiliyor. Ben de bir tekneye atlayıp dümeni Loryma'ya kırıyorum. Bozukkale olarak da bilinen arkeolojik alana yaklaşıncaya kale duvarları görülüyor

ilkini. MÖ 8'inci yüzyılda kurulan ve varlığını deniz ticaretiyle sağlamış Loryma, Rodos'un kontrolüne girerek asırlara göğüs germiş. Tıpkı benim yaptığım gibi buradan görülen muhteşem manzaranın sefasını sürerek...

Teknelerin uğrak yeri

Loryma'daki tapınak-mezarları geride bırakıp Kleopatra Adası olarak turistleri kendine çeken Sedir Adası'na demirliyoruz. Birçok tekne turunun uğrak yeri olan ada, rotamızın son durağı. Yaklaşık 800 metre uzunluğundaki adanın üzerinde Kedrai Antik Kenti'ne ait kalıntılar var.

Mısır Kraliçesi Kleopatra'nın güneş ve deniz banyosu için ziyaret ettiği rivayet edilen küçük ama göz alıcı kumsalın ardındaki ağaçlık alana doğru yürüdükünüzde kentin ilk yapısına ulaşıyorsunuz. Bizanslılardan kalma kilisenin, antik dönemde inşa edilmiş Apollon Tapına-

ğının üzerine yapıldığı düşünülüyor.

Adanın kuzey yamacına doğru devam ettiğinizde kentin en gözde yapısı olan antik tiyatro, zeytin ağaçlarının arasında karşınıza çıkacak. 20 kadar basamağının rahatlıkla görülebildiği yapının en önemli özelliği, bölgedeki üç tiyatrodan biri olması. Tiyatronun çevresinde gezindiğinizde, orman içine dağılmış çeşit çeşit antik yapı parçalarının arasında kendini eğlenceli bir keşif oyununda gibi hissediyor insan. Kimi yapı parçaları kalp şeklinde kesilmiş, kiminin üzerinde üzüm salkımlarına rastlanıyor.

Gezdikçe kendi kendime 'Ne de olsa üzümün, zeytinin ve tarihin diyarındayız' demeden edemiyorum. Kentin nekropolü (mezar alanı), Taşbükü tarafındaki iskelenin çevresinde. Dikkatli bir göze sahipseniz, iskeledeki sütun kalıntılarını rahatlıkla seçebilirsiniz. ■

Ne alınır?

Kapırcuk Kültür ve Gastronomi Evi, yörenin gündelik hayatını, kaybolmuş mesleklerini ve az bilinen tatlarını günümüze taşıyor. Otantik mekânda çam kolonyasından Marmaris kurabiyesine, yöreye özgü susamlı-balı kıyım tatlısından şifalı sığla yağı ürünlerine dek özgün hediyelikler satılıyor. kapırcuk.com

Nerede kalınır?

8 Oda (8odamarmaris.com), D Maris Bay (dmarisbay.com), Dionysos Village (dionysoshotel.com.tr), Golden Key (bor-dubet.com.tr), Loft 167 (loft167.com), Loryma Boutique (lorymahotel.com).